

Geen kapvergunning? Dan maar een litertje gif!

**Stelling: het vergiftigen van bomen zet de
beheerder buitenspel**

Bomen die worden vergiftigd – ondermijnt dit niet het gezag van de beheerder? Het is lastig een dader aan te wijzen, laat staan te veroordelen. Vakblad Boomzorg legde zijn lezers de volgende stelling voor: het vergiftigen van bomen zet de beheerder buitenspel. Wat blijkt: de meeste beheerders hebben het idee dat dit het geval is. Toch valt er volgens sommigen wel winst te behalen.

Auteur: Kelly Kuenen

**'ALS JE GEEN BEWIJS HEBT, DAN KUN JE NIETS
BEGINNEN'**

**Frans van Oorsouw, gemeentelijk
boombeheerder**

'Mijn ervaring: besteed er zo weinig mogelijk media-aandacht aan, houd het binnenshuis. Het leidt alleen maar tot negatieve aandacht en waarschijnlijk tot een patstelling van twee belangengroepen tegenover elkaar. Zolang het veilig is, laten wij de boom zo lang mogelijk staan. Het is belangrijk om foto's te maken en de boom aan te merken als attentieboom. Het is erg jammer en verdrietig, maar je moet er verder geen tijd aan besteden. Als je geen bewijs hebt en niemand op heterdaad hebt kunnen betrappen, dan kun je niets beginnen. Daar staat tegenover dat de burger vaak geen "nee" wil horen en alles uit de kast zal halen om de boom weg te krijgen. Een ander punt is het feit dat wijken door de bezuinigingen meer inspraak krijgen in de inrichting en het onderhoud van de buitenruimte, wat haaks staat op het bomenbeleids- en bomenbeschermingsplan. Die inspraak moeten we als bomenbeheerders praktisch benaderen. Als een boom geen toekomst heeft, dan moet je hem kunnen verwijderen. Ook moet het mogelijk zijn om geen boom terug te planten waar dat niet kan. Dat uitgangspunt is soms moeilijk in de praktijk te brengen, omdat reacties en meningen via de kap- en omgevingsvergunning van de bomen worden uitgevochten. De boom wordt vaak het lijdend voorwerp in het proces; er wordt dan niet meer praktisch nagedacht.'

'IK HOOP DAT ER MEER AANDACHT KOMT VOOR DE ERNST VAN DEZE GEVALLEN'

Johan van Zwieten, boomveiligheidscontroleur BSI Bomenservice

'Als boomveiligheidsinspecteur kom ik regelmatig vergiftigde bomen tegen. De reactie van de gemeente is meestal: "Daar kan ik niks mee, we weten niet wie het is" en "De politie doet er ook niks mee". Het maakt mij boos dat mensen zich het recht toe-eigenen om een boom dood te maken. Bovendien kan het levensgevaarlijke situaties veroorzaken. Het is niet altijd zichtbaar dat een boom vergiftigd is. Als ik dat te laat door heb, of de gemeente, dan kan de boom uiteindelijk omvallen. Misschien moet de politie er een keer aandacht aan schenken. Niemand wil dat er eerst een dode moet vallen. Ik hoop dan ook dat er meer aandacht komt voor de ernst van deze gevallen.'

'AAN DE BELEIDSMATIGE KANT KAN ER NOG HET EEN EN ANDER GEDAAN WORDEN'

Sander Pruim, vaktechnisch medewerker bomen gemeente Haren

'Wij hebben in de gemeente Haren vaak het vermoeden dat dit gebeurt, bijvoorbeeld bij plotselinge uitval binnen een gezonde laan, of bij bomen die heel opzichtig zijn vergiftigd, waardoor niet alleen de boom doodgaat, maar ook de rest van het aanwezige groen. Soms valt het groen als een kaartenhuis in elkaar; elk jaar sneuvelt er een andere boom in de rij. Als er dan ook nog bewoners zijn die klagen over hinderlijk groen, dan is dat natuurlijk wel érg toevallig. Dit soort situaties baart me wel zorgen. Maar zolang je het niet hard kunt maken, kun je niets. Je kunt hooguit vaker controleren, maar dan nog blijft het vaak bij een vermoeden. En zelfs als je iets van bewijs hebt, blijft het lastig om concrete stappen te nemen. Een tijd terug kwamen we een treurwilg tegen die nogal opzichtig was vergiftigd; de stam had een groot boorgat en het gras aan de basis was geel uitgeslagen. De verantwoordelijke was door opletende buurtbewoners op de foto vastgelegd. Helaas konden we geen juridische stappen nemen. De man was inmiddels verhuisd en we konden hem niet meer traceren. Zonde. De tijd en energie die je ermee kwijt bent, wegen niet op tegen de kosten van een nieuwe boom. Ik vind dat ook de gemeentelijke handhavingdienst er meer mee moet doen. Die moet de vrijheid krijgen om – mits er bewijs is – in te grijpen in dergelijke situaties. Aan de beleidsmatige kant kan er wat mij betreft nog wel het een en ander gedaan worden.'

'WE MELDEN HET BIJ DE POLITIE, MAAR IK HEB NIET HET IDEE DAT DIE ER IETS AAN KAN DOEN'

Coosje Bakker, specialist cultuurtechniek gemeente Wijk bij Duurstede

'Om de zoveel tijd constateren we dat een boom is vergiftigd. We hebben echter nog nooit iemand op heterdaad kunnen betrappen. In zo'n geval kun je niets doen. We melden het wel bij de politie. Waarom weet ik eigenlijk niet, want ik heb niet het idee dat de politie er op haar beurt echt iets aan kan doen. Ik merk wel dat bewoners de laatste tijd vaker reageren in de trant van "als jullie hem niet weghalen, dan doe ik het zelf wel". Ik vraag in zo'n situatie meteen om naam en telefoonnummer; ik maak duidelijk dat ze dan een strafbaar feit plegen en dat ik hun gegevens heb. Gelukkig doen ze dan meestal niet wat ze zeggen. Ik ben het eens met Van Oorsouws standpunt. Je moet er zo weinig mogelijk aandacht aan schenken. Als je dat wel doet, dan brengt het mensen alleen maar op ideeën.'

'LAAT BURGERS WETEN DAT BOMEN VAN GROTE WAARDE ZIJN'

Joost Verhagen, eigenaar van Cobra Boomadviseurs bv en registertaxateur-VRT, lid NVTB

'Bij een vergiftigde boom moet je snel handelen: een monstername, analyseren welk middel is gebruikt en welke behandeling je mogelijk nog kunt toepassen. Alleen dan heb je informatie waar je mee verderkomt. Het vergiftigen van bomen komt jammer genoeg regelmatig voor, maar op gemeentelijk niveau gaat het gelukkig vaak om incidenten. Overigens is het belangrijk om te kijken of de boom doelbewust is vergiftigd. Zo maken we wel eens mee dat bomen het loodje leggen omdat een gekapte boom in de nabijheid is behandeld met Roundup en via de wortels andere bomen aantast. Soms lijkt een boom vergiftigd, maar is hij afgestorven door toedoen van een gaslek. Is een boom daadwerkelijk doelbewust vergiftigd maar zijn er geen getuigen, dan is het lastig om een dader aan te wijzen. Wat preventie betreft, denk ik dat het belangrijk is om vooral voorlichting te geven. Laat burgers weten dat bomen van grote waarde zijn voor de leefomgeving en het microklimaat en besteed ook aandacht aan de financiële waarde van die groene vriend. Vaak hebben mensen niet door hoeveel een boom waard is. Als zij zich bewust zijn van de bedragen, denken ze wel twee keer na voordat ze handelen. Ook in het voortraject kan nog het een en ander gebeuren. Wat aan het vergiftigen voorafgaat, is toch vaak voorspelbaar. Een burger komt bijvoorbeeld bij de gemeente zijn beklag doen over een boom, vraagt een kapvergunning aan voor de boom van een ander of is al eigenhandig aan het snoeien geslagen. Worden deze signalen niet goed opgepakt, of wordt er onvoldoende gecommuniceerd, dan is het wachten op de druppel die de emmer doet overlopen en het moment dat de burger het heft in eigen handen neemt. Door als gemeente te investeren in contact met de burger, hem serieus te nemen en de dialoog aan te gaan, kan de waarde van bomen worden benadrukt en wellicht een hoop ellende worden voorkomen.'

'IN ZO'N SITUATIE BEN JE NIET MACHTELOOS. JURIDISCH GEZIEN VALT ER VEEL TE BEHALEN'

Bas Visser, senior boomjurist, Mr. B.M. Visser & Partners

'Ik merk bij beheerders vaak een zekere "juridische hopeloosheid". Toch valt er juridisch gezien veel te behalen, vooral door een betere waarneming en vastlegging. De boom is vergiftigd, is al snel de conclusie van de beheerder. Maar elke vergiftiging is anders en het is aan de waarnemer om hier iets mee te doen. Leg een dossier aan, eventueel aangevuld met een gedetailleerd boomonderzoek. De situatie is zeker niet hopeloos; ik heb tientallen zaken meegemaakt met een goede uitkomst. Maar dat heeft in hoge mate te maken met de aanpak. Ik heb samen met politie en provincie onderzoek gedaan in een gebied waar zeer veel bomenvergiftiging voorkwam. Toen ik de politie vroeg wat ze concreet nodig hebben om dergelijke praktijken aan te pakken, bleek dat zij niet alleen die ene vergiftiging, maar ook het verhaal eromheen en alle waarnemingen willen weten. Een eenvoudige aangifte volstaat niet; je moet concrete aanwijzingen hebben. Bij de aangifte hoort een beeldverslag van waarnemingen met toelichting, die handvatten geeft voor onderzoek naar een mogelijke dader. Een politieman heeft niet de kennis van een beheerder, dus moet de beheerder het zo hapklaar mogelijk presenteren. Dat klinkt allemaal heel logisch, maar gebeurt in de praktijk nog te weinig. Je moet als het ware als een onderzoeker naar een boom kijken. De dikte van een boorgat zegt veel over de aard van het gebruikte gereedschap, de hoogte van het gat kan een indicatie zijn voor de grootte van de persoon et cetera. In sommige gevallen kan door laboratoriumonderzoek het achtergebleven ijservijlsel of het gebruikte middel vergeleken worden met in beslag genomen goederen. Wij hanteren een lijst met vijftien standaard aandachtspunten voor veldwaarnemingen. Er moet voldoende motivering van de ernst van het delict zijn om dergelijk rechercheonderzoek uit te voeren, maar het komt voor.'

Be social

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-5537